

**එලංඩායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා ශිෂ්‍ය විවිධත්වය
හසුරුවාගැනීමේ දී සංගීත ගුරුවරයාගේ
කාර්යභාරය පිළිබඳ විමෙශ්‍යමක්**

පී. එස්. අමිල මද්‍යසංක

In order to create a complete person it is essential to associate his or her hereditary reflexes and abilities with educational input from the environment. Such a decisive responsibility of moulding a balanced personality is provided by the “teacher”. Therefore, it is the professional teacher who realises the true spirit of education leading to social facilitation. To deliver a sustainable education, he has to posses a sound knowledge of the goals of education along with the student community as one of its stakeholders. In this sense we identify the importance of the music teacher who addresses the affective domain of the students through a lively teaching - learning process than any teacher of any other subject. Therefore this research study aims at studying the strategy employed by the music teacher to identify the variations of the learners.

© පී. එස්. අමිල මද්‍යසංක

සංස්. පී. එස්. අමිල මද්‍යසංක, ජයමල් ද සිල්වා, දිල්ජාන් මනෝප්ප් රාජපක්ෂ,
වත්දන රුවන් කුමාර, එච්. එස්. ගිහාන් මධ්‍යසංඛ, නන්දුලා පෙරේරා
'ප්‍රහා' ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, සිවු වැනි කලාපය - 2014/2015
මානවභාෂ්‍ය පියා, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා හිමා විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ ද...

අධ්‍යාපන අරමුණු හා සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනය

පරිපූරණ මිනිසේකු බිජි වීමට නම් ඔහු ආරයෙන් උරුම කරගත් ප්‍රතික (Reflex) හැකියාවන් මෙන් ම පරිසරය ඇසුරින් ලබාගත්තා විධිමත් හා තොවිධිමත් අධ්‍යාපනය ද අතිශයින් වැදගත් වන්තේය. එවැනි සම්බර පොරුෂයක් සහිත පුද්ගලයෙකු බිජි කිරීමේ හාරදුර කාර්යය සිදු කරනු ලබන්නේ බාහිර පරිසර සාධකයක් වන ගුරුවරයාය. එබැවින් සමාජය සුසාදාකරණය කිරීමේ පෙර ගමන්කරු වන්තේ අන් කවරෝච්චත් නොව අධ්‍යාපනයේ නිවැරදි වටිනාකම හඳුනාගත් වෘත්තිකභාවය ලද ගුරුවරයාය. නිවැරදි අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම සඳහා අධ්‍යාපනයේ මුළු පර්මාර්පය මෙන් ම එහි ප්‍රතිලාභ ලබන හිමා ප්‍රජාව පිළිබඳ ව ද ප්‍රාමාණික අවබෝධයක් ඔහු සතු විය යුතුය. ඩ්. එස්. බිඹුම්ගේ අධ්‍යාපන අරමුණු වර්ගීකරණයට (1956) (Taxonomy of Educational Objectives) අනුව පුද්ගලයෙකු කිසියම් අවස්ථාවක ලබන අධ්‍යාපනය, ඒ පුද්ගලයාගේ සමස්ත ජෙෂ්වය, ගාරීරික හා මානසික ක්‍රියාකාරීත්වයේ අනිවාද්‍යීයට ඉවහල් වේ. එම වර්ගීකරණයන් බිඹුම් මෙසේ දක්වා ඇත.

1. විශ්‍යාන හෙවත් ප්‍රජානන ක්ෂේත්‍රය (Cognitive Domain)
2. ආවේදන හෙවත් වින්දන ක්ෂේත්‍රය (Affective Domain)
3. මනෝවාලක ක්ෂේත්‍ර (Psycho - Motor Domain)

ප්‍රජානන ක්ෂේත්‍රය මගින් අපේක්ෂා කරනුයේ දැනුම (Knowledge) වර්ධනය කිරීම උදෙසා වන අධ්‍යාපනය වන අතර ආවේදන ක්ෂේත්‍රය මස්සේ ආකල්ප (Attitude) සංවර්ධනය අපේක්ෂා කෙරේ. මනෝවාලක ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීම යනු කුසලතා (Skills) වර්ධනයයි.

වර්තමාන අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වනුයේ බිඹුම්ගේ මෙම අධ්‍යාපන අරමුණු වර්ගීකරණයේ පදනම මත පිහිටාය. එය සමස්ත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ පදනම් සාධකය වන හෙයින් සියලු ම විෂයමාලා ඊට අනුරූපී ලෙස සකස් වේ. ඒ අතුරින් ගණිතය, විද්‍යාව වැනි විෂයයන් ප්‍රජානන ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයට වැඩි නැමුණුවක් දක්වයි. නව විෂය මාලාවට එක්ව තාක්ෂණික විෂයයන්

මතෙක් වාලක ක්ෂේත්‍ර වර්ධනයට වඩා වැඩි තැබුරුවක් පෙන්වන අතර ම සෞන්දර්ය විෂයයන් ආකල්ප වර්ධනය සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයන විෂයයන් වේ.

සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනයට අයත් වන විතු, නර්තනය, සංගීතය, නාට්‍ය හා රාජක්ලාව වැනි විෂයයන් ඉගැන්වීම පාසල්වල 6 ග්‍රෑන්යේ සිට 13 ග්‍රෑන් දක්වා ක්‍රියාත්මක වන අතර විශ්ව විද්‍යාල වැනි උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල තවදුරටත් ගැටුරින් හැඳුරීමට අවස්ථා සලසා දී තිබේ. සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනයට අයත් විෂයයන් මූල්‍ය වශයෙන් ආවේදන ක්ෂේත්‍රයේ අරමුණු උදෙසා ක්‍රියාකාරී දායකත්වයක් සපයන්නා සේ ම ප්‍රභානන හා මතෙක්වාලක ක්ෂේත්‍ර ද ප්‍රමාණාත්මක ව පෝෂණය කරයි. සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනයේ මූලික පරමාර්ථය ආකල්ප පෝෂණය කිරීම මගින් හාම්‍ය තුළනයක් (Emotional Balance) ඇති කිරීමයි. එසේ ම ත්‍යායාත්මක දැනුම හා ක්‍රියාකාරී ඉගෙනුම කුම හේතුවෙන් ආවේදන ක්ෂේත්‍රය මෙන් ම අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන් ද සමාන්තර ව පෝෂණය වන හෙයින් සම්බුද්‍යිත අධ්‍යාපනයක් (Well Balanced Education) ශිෂ්‍යයා අත්පත් කර ගනී.

එහෙත් අනෙකුත් විෂයයන් මෙන් නොව ආවේදන ක්ෂේත්‍රයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම අපහසු කාර්යයක් බව මේ පිළිබඳ අධ්‍යයන සිදු කළ කුත්ත්වෝල් (D. R. Krathwoll) ඇතුළු පිරිස පෙන්වා දෙයි. මත්ද ප්‍රභානන ක්ෂේත්‍රය මූලික කරගත් අරමුණු අත්පත් කර ගැනීමට ක්ෂේත්‍ර මිනුම කුම පැවතිය ද ආවේදන ක්ෂේත්‍රය මැන බැලීමට සරල ක්‍රියාදාමයක් නොවීම ය. ආවේදන අරමුණු සංවිධානය සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සිද්ධාන්තය නම් හැඟීම් වරිතායනය හෙවත් අභ්‍යන්තරීකරණය වේ. අභ්‍යන්තරීකරණය යනු වින්ද්‍යාය මිස්සේ ලබාගත්නා අධ්‍යාපනයෙන් ලබන දැනීම හා වැටහිම නිසා ආකල්ප, ප්‍රතිපත්ති, අනුදක්ම, පැවතුම්, පුද්ගල සාරධිම ආදි අයත් විනිශ්චය කිරීම හා වරිතමය පැවතුම් තීරණය කිරීමට පුද්ගල අභ්‍යන්තරයේ සිදුවන එන්දිය එකතුවීම වේ.² එබැවින් සෞන්දර්ය විෂයන් ඉගෙනුමෙන් අත්කර ගන්නා දීර්ස කාලීන ප්‍රතිලාභ, සම්භවන හා සම්පිණ්‍යෙන හෙවත් පාඩම සම්ගාමී ව හා පාඩම අවසානයේ කරනු ලබන ඇගයුම් මගින් තක්සේරු කරගත හැකි ප්‍රමාණයට වඩා අතිමහත් වේ. පුරුණ කාලීන කුපල්වීමකින් හා ශිෂ්‍ය ප්‍රභාවගේ ආකල්ප

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා ශිෂ්‍ය විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ ද...

හා කුසලතා හොඳින් අවබෝධ කොටගෙන ඉගෙනුම් ඉගැනුවේ ක්‍රියාවලියේ යෙදෙන වෘත්තීය ප්‍රහුණුවක් ලත් සෞන්දර්ය ගුරුවරයෝගුව පමණක් තම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ යහපත උදෙසා විශ්වසනීය අඩිතාලමක් දූමිය හැකි වේ.

ඉගෙනීම යනු උපස්ථිමිහනය කරන ලද ප්‍රහුණුවේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇති වන සාපේශ්‍ය වශයෙන් නිතා වූ වර්යා වෙනස් වීමේ ගක්‍රනාවයයි. (Geldard and Marxquis)³ එනම් ඉගැනුම සිදුවන්නේ උපස්ථිමිහන හෙවත් වර්යා ගක්‍රීමත් කිරීමට උපකාර වන ආනුඛංගික පෙළඳවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය. එහි දී ඉගැනුම යනු වර්යාවේ වෙනස නොවන බවත් ඉගැනුමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වර්යාමය වෙනස බාහිර සමාජයට ප්‍රකට වන බවත් ගෙල්ඩ්බාධි හා මාර්කුයිස් පෙන්වා දෙයි. මෙම ක්‍රියාවලියේ දී උපස්ථිමිහනය ධනාත්මක ව ලබා දීමට අතිශයින් ම උපකාර කරනුදේ ගුරුවරයා ය. ගුරු උපදෙස් මත ප්‍රහුණුවන ශිෂ්‍යයා හිස (Head), හදවත (Heart) හා අත (Hand) යන (3H) සාධක ත්‍රිත්වය පිළිබඳ සාධිත තත්ත්වයට පත්වූ විට සමාජය තුළ පෙන්නුම් කරන වර්යාමය හැකිවීම් ද වර්ධනීය අයුරින් ඉදිරිපත් කරයි. ඉහත සාධක 3 හි ම සාචධානය සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනයෙන් ලබාදෙන අතර සංගිත විෂය මූලික කරගත් ගුරුවරයා ශිෂ්‍ය විෂමතා පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ආකාරය විමසා බැලීම කාලෝචිත ය.

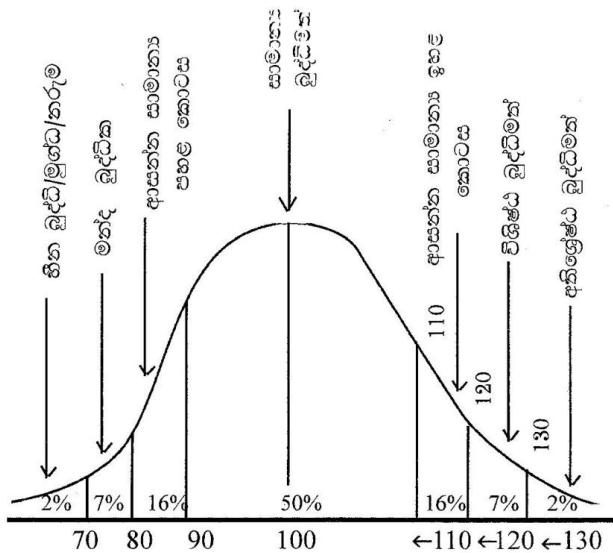
පන්ති කාමරයේ ඉගැනුම් ක්‍රියාවලියේ යෙදෙන ශිෂ්‍යයේ විවිධ බුද්ධි මට්ටම පෙන්නුම් කරන අය වෙති. ඇමරිකන් ජාතික මණ්ඩලයායෙන් විද්‍යාඥයෙකු වූ හොටර්ඩ් ගාරඩ්නර් විසින් බහුවිධ බුද්ධි න්‍යාය (Multiple Intelligence Theory) (1984) ඉදිරිපත් කරමින් පුද්ගල බුද්ධිය විෂම වන බවත්, ඒ අනුව විවිධ දක්ෂතා සැම පුද්ගලයකු තුළ ම විවිධාකාරයෙන් පවතින බවත් පෙන්වා දී තිබේ. පන්ති කාමරයේ විවිධ වූ බුද්ධි මට්ටම වල දරුවන්ට විවිධ වූ විෂයයන් උගන්වන ගුරු භූමිකා අතුරින් සංගිත ගුරුවරයා වනාහි සංගිතය හා රිද්මයානුකූල බුද්ධිය (Music - Rhythmic Intelligence) ආරයෙන් හා පරිසරයෙන් උරුම කරගත් විශිෂ්ට හැකියාවක් සහිත මග පෙන්වන්නෙකි. ඔහුගේ අධ්‍යාපනය කාර්යය වනුයේ විශිෂ්ට හැකියාවන් සහිත ආවේදනයට ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලබාදෙන යහපත් දරු පරපුරක් බිජි කිරීම ය. සංගිත

ගුරුවරයාට පන්ති කාමරයේ දී හමුවන විවිධ බුද්ධි මට්ටම්වල සිසුන් අතර සූහග සිසුහු මෙන් ම අධ්‍යාපනික අවබෝධය අඩු මුශ්‍රී සිසුහු ද සිටිති.

සංගිත විෂය තුළ දී දිෂ්‍යයාගේ විෂය ගුහණ හැකියාව වර්ධනය කරමින් සම්පූර්ණන (Awareness), ගුහණ කැමැත්ත (Willingness to Receive) හා වරණ අවධානය (Selected Attention) ලබා ගැනීම අතිශයින් වැදගත් වේ. මන්ද ආවේදන ක්ෂේත්‍රයේ ගුහණ අවස්ථාවට අයත් ප්‍රාථමික අවස්ථා ත්‍රිත්වය ඒවා වන බැවිනි. ගුහණය යනු කලා විෂයයන් කෙරෙහි දිෂ්‍යයා දක්වන මුළු ම ප්‍රතිචාරය සි. එනම් සංගිතය වැනි විෂයයන් කෙරෙහි දිෂ්‍යයා සංවේදී වීම හා පුරුෂීම සි. සම්පූර්ණනය යනු සංගිත විෂය කෙරෙහි දිෂ්‍යයා සතු කරගන්නා දැනීම සි. ගුහණ කැමැත්ත යනු විවිධ ප්‍රබෝධක හා සංසිද්ධීන් ඉවසා දරා ගැනීමට පුරුෂීම ය. වරණ අවධානය යනු කිසියම් ප්‍රබෝධකයක විවිධ අංශ කෙරෙහි වෙන් වෙන් ව ගොමු කරලීම සි. උදාහරණ වශයෙන් තුරුති ගියක් ගත් විට එහි ස්ථායි, අන්තරා, අතුරු වාදන, සංගිත හාණ්ඩ් හා එම හාණ්ඩ්වලින් ගොඩනගන රිද්මය ආදි වශයෙන් වෙන් වෙන් ව අධ්‍යයනයට ගොමු කරවීම පෙන්වා දිය හැකි ය. මේ අනුව ඉගෙනුම් ඉගෙනුවීම් ක්‍රියාවලියේ දී අතිශය හාරදුර කර්තව්‍යයක් ඉටු කරන සංගිත ගුරුවරයා ඉහත සඳහන් ගුහණ අවස්ථාව පුරුණය කරගැනීමට ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්, දායා ආධාරක මෙන් ම අධ්‍යාපනික තාක්ෂණික මෙවලම් සියල්ලක් ම පාහේ හාවිතයට ගනී. එසේ ම අධ්‍යාපනය සැපයීමේ දී සංගිත ගුරුවරයා විසින් පන්ති කාමරයේ දී හඳුනාගන්නා තම දිෂ්‍ය ප්‍රජාව බුද්ධි වර්ගය අනුව වර්ගීකරණය කොට ඊට අනුරුද්‍යීව ඉගෙනුම් ගොඩනගුණ භූමිය භූමිය ගනු ලබයි.

01. බුද්ධි එළය හා ප්‍රමත ව්‍යාප්ති වක්‍රය

යම් රටක බුද්ධි පරීක්ෂණ මෙහෙයවා ඊට අනුරුද්‍යී ව ලබාගන්නා ලකුණු වර්ගීකරණය කිරීමෙන් බුද්ධිය පිළිබඳ වර්ගීකරණයක් සිදු කිරීමට බවහිර මනෝච්චවේද්‍යවරුන් ක්‍රියා කොට ඇති අතර එම දත්ත කිසියම් වූ ප්‍රමත ව්‍යාප්තියකට අනුව දක්වීමෙන් ප්‍රමත ව්‍යාප්ති වක්‍රය නිරමාණය කොට තිබේ.

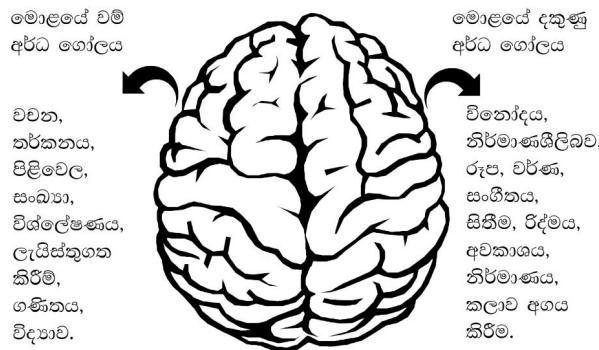

ප්‍රමාත ව්‍යුහ ජීත්ති විකුණු⁴

සංගිත ගුරුවරයා මෙම සංකල්ප පිළිබඳ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයේ දී හදාරා තිබුම නිසා ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ බහුල ය. ඒ අනුව බුද්ධි එලය 70% ට අඩු ලෝක ජනගහනයෙන් 2% ක් වන හින බුද්ධිය සහිත මුශ්‍ර සිසුන් වහා හඳුනාගන්නා ගුරුවරයා, සාමාන්‍ය පනති කාමර අධ්‍යාපනයෙන් විශේෂ අධ්‍යාපනය සඳහා ඒම දරුවන් වහා ම යොමු කරයි. එසේ ම ශිෂ්‍යයෙකුට යම් කාර්යයක් නිවැරදි ව ග්‍රහණය කරගැනීමට නොහැකි වූ කළ 'මෝඩ්‍යා, මුශ්‍රයා' ලෙස ආමන්ත්‍රණය කිරීමෙන් වැළඳීමේ මතොවිද්‍යාත්මක අවබෝධය සහිත ගුරුවරයා සතු වේ. මෙහිදී සංගිත ගුරුවරයා අවබෝධ කරගන්නා ප්‍රධාන කරුණු නම් ශිෂ්‍යයින් විෂම බවත්, එක් විෂයකට ද්‍රැශ්‍ය සිසුවා අතෙක් විෂයකට දුර්වල විය හැකි බවත්, ඇතැම් විෂයකින් සුහා හා අනිදික්ෂ වන ශිෂ්‍යයෙක් තවත් විෂයක දී සාමාන්‍යයෙන් දුර්වල හැකියා ප්‍රදරුණය කළ හැකි බවත් ය. එසේ ම තම විෂයට මතු කළ නොහැකි බවත් ද්‍රැශ්‍යතා වෙනත් විෂයක දී වෙනත් ගුරුවරයෙකුට මතුකොට ගත හැකි බව සංගිත ගුරුවරයා වටහා ගනී. එබැවින් ඔහු දරුවෙකුගේ නොහැකියා ව සමවිව්‍යට ලක් නොකිරීමට වග බලාගනී.

02. මොලයේ දකුණු / වම ප්‍රබලත්වය (Right - Left - Brain Dominance)

වර්ෂ 1980 දී අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට හා විද්‍යාත්මක ක්ෂේත්‍රයට අතිශය වැදගත් සෞයා ගැනීමක් සිදුවිය. එය රෝබෝ ස්පේරි (Robest Ornstein) සහ රෝජර් ස්පේරි (Roges Sperry) යන විද්‍යාඥයින් දෙදෙනා විසින් මොලයේ එකිනෙකට වෙනස් කාර්යයන් කරන කොටස් දෙකක් ඇති බව බව සෞයා ගැනීම සි. ඒ සඳහා ඔවුන් දෙදෙනාට නොබෙල් ත්‍යාගය පවා හිමිවිය.⁵ මෙම නව සෞයාගැනීමට අනුව මොලයේ වම් පාර්ශවයෙන් (Left Brain) වවන, තර්කය, පිළිවෙළ, සංඛ්‍යා, විශ්ලේෂණය, ලැයිස්තුගත කිරීම වැනි කාර්යයන් සිදුකරන අතර දකුණු මොලය (Right Brain) විනෝදය, තිර්මාණයිලිබව, රුප, වර්ණ, සංගිතය, සිතීම, රිද්මය වැනි කාර්යයන් නියෝජනය කරනු ලබයි.

මෙම සංකල්පය ව්‍යාප්ත වීමත් සමග අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ අධ්‍යාපනයැයින් හා මතෙන් විද්‍යායැයි ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ද මෙය භාවිත කිරීමේ යෝග්‍යතාවය අවධාරණය කරන්නට වූහ. ආවේදන ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීමේ කර්තව්‍යට ප්‍රමුඛභ්‍යානය ලබාදෙන සංගිත ගුරුවරයා මෙම සංකල්පයට අනුකූල යිහා විවිධත්වය හඳුනා ගනී. ගුරුවරයා විසින් දකුණු මොලයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රබල සිසුන් දාන්ත අවකාශමය ලුද්ධියෙන් (Visual - Spatial Intelligence) යුත්ත වන බව ගාස්ත්‍රීය හා ත්‍යාගාත්මක දැනුම මෙන් ම ප්‍රායෝගික අත්දැකීම ඔස්සේ ප්‍රත්‍යාග්‍ය කරගනු ලබන්නේ ය.

උදෙසා ගිහු විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ දි...

විශේෂයෙන් සංගිතය හඳුරන සිසුන් හාවමය අංගයට නැඹුරු ය. ආගම හා අධ්‍යාත්මක පාර්ශවයට දැඩි කැමැත්තක් ඇති අතර අන්තර් පුද්ගල සබඳතාව හා සමාජ සබඳතාව ද ඉහළ මට්ටමකින් පවත්වනිනි. සංගිතමය හැකියාව සඳහා සාපු ලෙස ම දකුණු මොළයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඉවහල් වන බව අනාවරණය වේ ඇති කරුණු සියේසේ අවබෝධ කොටගත්තා සංගිත ගුරුවරයා මේ බුද්ධිමය හැකියාව වර්ධනය කිරීම උදෙසා සංගිත ගුවණය, රේට අනුරූපී වලන, තාල මානය, ගායනය, වාදනය, ස්වර රචනය හා තාද රිද්ම රටා තිර්මාණය අදි විවිධ හැකියා ඉගැනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය කිරීමේ දී හාවිතයට ගති.

03. ඉගැනුම් ගෙශලිය (Learning Style)

සංගිතය වැනි ඉගැන්වීමේ දී ඉගැනුම් ගෙශලිය නිසි අයුරින් පවත්වාගැනීමට සංගිත ගුරුවරයා නිබද ව කටයුතු කරයි. සංගිතය හඳුරන ගිහුයාගේ දකුණු මොළයේ ක්‍රියාකාරීත්වය වම් මොළයට වඩා ක්‍රියාකාරී වූවත්, එක් එක් ලම්යාගේ සංඡානන හැකියාව (Perception) මත ඉගැනුම් ගෙශලිය ද වෙනස් කළ යුතු වේ. සංඡානනය යනු තොරතුරු උකහා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය ගුරුවරයා විසින් බාහිරින් ලබාදෙන දකුණුම අභ්‍යන්තරීකරණය කරගැනීම සංඡානන ක්‍රියාවලියෙන් සිදුවේ. පසිඳුරන්ට හෙවත් ඉන්දියයන්ට බාහිර යමක් ගෝවර වීම සංවේදනය (Sansation) නමින් ද ගෝවර වූ දෙය අර්ථකථනය, සංඡානනය නමින් ද හැඳින්වේ.¹ මේ අනුව නිසි සංඡානන ක්‍රියාවලියක් උදෙසා සංගිතය හඳුරන ගිහුයාගේ තොරතුරු උකහාගැනීමේ හැකියාවේ විෂමතාව අනුව විවිධ ගෙශලි හාවිත කිරීමට සිදුවේ.

- I. දායා ගෙශලිය
- II. ගුවා ගෙශලිය
- III. ස්ථාන හා හසුරු කුසලතා ගෙශලිය

දුෂ්ක ගෙශලිය - Visual Style

සංගිතය විෂය ඉගැන්වීමේ දී දායා සාධකය අතිශය වැදගත් ය. මන්ද වාදනය කරන සැම ගිහුයෙකු ම තම ප්‍රවීණ ගුරුවරයාගේ වාදනය අනුකරණය කරමින් තම වාදන හැකියාව ප්‍රගුණ කරගන්නා සේ ම ගායනය හඳුරන සැම ගිහුයෙකු ම ගායනයේ දී හාවිත වන

ඉංගිතයන්, හාටමය රුපණයන් හා ගායනයට ලබාදෙන සංශෝධන බව පිළිබඳ ව හදාරනු ලබන්නේ දූෂණ සාධකයේ බලපෑමෙන් වන හෙයිනි.

සමස්ත අධ්‍යාපන ක්‍රියාදාමයේ දී ශිෂ්‍යයා 75% ක් උකහාගනු ලබන්නේ දායා ගෙශිලිය උපයෝගී කරගෙන බව මත්‍යාච්‍යාලයෝගී පෙන්වා දෙති. දායා ගෙශිලියට ප්‍රමුඛතාවය ලබාදෙන දරුවා කවරෙකු දී සි තෝරුම් ගන්නා සංශීත ගුරුවරයා එම ශිෂ්‍යයාට නීශ්චලිද ව කියීම්, රුප සටහන්, විතු ආදිය පරිදිලනයෙන් ඉගෙන ගැනීමට වැඩි නැඹුරුවක් සපයන දායාධාරක හාවිත කරයි. එහි දී ගුරුවරයා විසින් රුපක ආධාරයෙන් ඉගැන්වීම සඳහා ප්‍රස්ථාර, රුප සටහන්, විතු, පෝස්ටර්, වගු, පායුග්‍රන්ථ, විඩියෝ දරුණන, උපරි ප්‍රසේෂ්පන (Overhead Projectors), දායා මාධ්‍ය ප්‍රදරුණක (Visual Presenters), බහුමාධ්‍ය ප්‍රදරුණක (Multimedia Projectors), සිතුවම්, අත්පත්‍රිකා වැනි දායා මෙවලම් උපයෝගී කරගනී.

උදාහරණ වශයෙන් විශාව පිළිබඳ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳ ව ලියවී ඇති ආගේය ගුන්ථ වෙත යොමු කිරීමත්, රුද විශාවේ රුප රාමු වෙත සිසුන් සම්පූර්ණ කිරීමත් සංශීත ගුරුවරයා විසින් සිදු කරනු ලබයි. දායා ගෙශිලියට ප්‍රමුඛත්වය ලබාදෙන සිසුන් සඳහා වැඩි දැනුමක් සම්පූර්ණය කරවනුයේ කියීමේ මාධ්‍යය උපයෝගී කොට ගෙන ය. එහි දී සංශීත ගුරුවරයා මත්‍යාච්‍යාලයෝගී සැකසීමට (Mental Maps) දරුවාට පුරු කරවයි. විභාග සඳහා පාඨම් කිරීමේ දී වඩාත් වැදගත් කරුණු සඳහා යටින් ඉරි ඇදීම, වර්ණ ගැන්වීම හා මතුකර දක්වන (High Lighters) මගින් සාක්ෂිව මනසේ තැන්පත් වන ආකාරයට සටහන් කරගැනීමට උගන්වයි. එමගින් වඩාත් එලදායී ප්‍රතිඵල අත්කර ගනී.

ශ්‍රව්‍ය ගෙශිලිය - Auditory Style

විද්‍යාත්මක පිළිගැනීම අනුව ඇසීම මගින් දැනුම උකහාගන්නා ප්‍රතිශතය 13% කි. එහෙන් සංශීත විෂය හැඳුරීමේ දී මෙම ප්‍රතිශතය මිට ඉහළ අයයක් ගත හැකි ය. එසේ වන්නේ සංශීතය විෂය පුදෙක් ම ගුවා ගෙශිවර විෂයක් වන හෙයිනි. ගුවා ගෙශිලිය ගුරුකොට ගන්නා සිසුන් වැඩිපුර නැඹුරු වන්නේ පරිගත කර ඒවාට සවන් දී අභ්‍යාසකරණය සඳහා මෙන් ම සවන්දීමෙන් වැඩි තොරතුරු

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා සිංහ විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ දි...

ප්‍රමාණයක් උකහා ගැනීම සඳහා ය. මෙටැනි සිසුන් ගුරුවරයාගේ දේශන, සාකච්ඡා, දෙනු ලබන උපදෙස්, විධාන හා වාදන ගායන, සිදු කරනු ලබන සියලු ම අධ්‍යාපනික කොටස් තම ඉගෙනුම් මාධ්‍යය කරගනී. මෙටැනි සිසුන් ගුරුවරයා විසින් කළ ලැංලේ යමක් ලියු පමණින් ගුහණය කරනාගත්නා අතර එය විශ්‍රහ කිරීම සඳහා ගුවණ මාධ්‍යය උපයෝගී කොට ගනී. හින්ද්ස්ක්‍රීඩානි රාජධාරී සංගිත පද්ධතියේ එන ගායනය, වාදනය සඳහා උච්ච රාග පිළිබඳ ව කාලය යන සාධකය පදනම් කොට නිරමාණය වී ඇති 'ගායන සමය' නිර්ණය කරනු ලබන 'සමය වක්‍රය' උදාහරණයට ගෙන බලමු. මෙම වක්‍රය රුප සටහනක් ආකාරයෙන් කළ ලැංලේ හෝ දෘශ්‍ය ආධාරක මගින් සිසුන් වෙත පුද්ගලනය කළ විට දෘශ්‍ය ගෙශලයට නැඹුරු සිසුවා එහි බොහෝ කොටස් වහ වහා ගුහණය කරගත්ත ද, ගුවණ ගෙශලයට නැඹුරු සිසුවා එම රුප එකිනෙකින් විශ්‍රහ කරදෙන ආකාරය ගුවණය කිරීමෙන් වටහා ගැනීමට වඩාත් කැමැත්තක් දක්වයි.

මෙටැනි සිසුන් බොහෝ විට සංගිත ගුරුවරයා ගායනය, වාදනය සිදු කරන විට පටිගත කිරීම උපකරණයන් හාවිතයෙන් (Recorders) පටිගත කොට පුහුණුවේ යෙදීමෙන් විශිෂ්ටයන් බවට පත් වේ. එවැනි පටිගත කිරීම සඳහා සංගිත ගුරුවරයා පැකිලීමකින් තොර ව දරුවාට ඉඩ හසර සලසා දේ. මැවති දරුවන් හිත හා ගාස්ත්‍රිය ගායන ගබා නගා කීමෙන් හා අන් අයට ගබා නගා කියා දීමෙන් මානසික වශයෙන් ද තාප්තියක් ලබයි. ධාරණය ද වැඩි දියුණු කරගනී.

ස්ථරීය ගෙශලය හා හසුරු කුසලතා ගෙශලය -

Tactile Style & Kinesthetic Style

මෙම ඉගෙනුම් ගෙශලය ප්‍රශස්ත ඉගෙනුම් ගෙශලයක් ලෙස සංගිත ගුරුවරයා වටහා ගනී. සංගිතය වැනි ප්‍රායෝගික විෂයක් ඉගැන්වීමේ දී සංගිත භාණ්ඩ ස්ථරීය කිරීමෙන් ඒවා කොටස් වශයෙන් වෙන් කරමින්, එකලස් කරමින් රස විදිමට සංගිත ගුරුවරයා අවකාශ සලසා දෙයි. ඔහු කිසිවිටෙකත් සංගිත භාණ්ඩයේ සූරක්ෂිතභාවය පමණක් නොසලකන අතර ර. එල්. තෙන්න්චිසිකගේ (1874 - 1949) තැන් වරද ක්‍රමයෙන් දරුවාට වැරදීමෙන් නිරවද්‍යතාවය සඳහා වන ස්වයං අධ්‍යාපනයට අවස්ථාව උදාකර දෙයි.⁷ සාමාන්‍ය

පන්ති කාමරයේ දී දේශන ක්‍රමවලට කොටු වූ දරුවන් අතරින් මෙවැනි දරුවන් බොහෝ සෙයින් ගුරුවරුන්ගේ දේශාරෝපණයට ලක් වන්නේ මහත් කරදරකාරී දරුවන් ලෙස ය. එසේ වන්නේ මෙවැනි දරුවන් අත්වලින් හා ක්‍රියාකාරී ව වැඩ කිරීමෙන් දැනුම උකහා ගන්නා හෙයිනි. ස්වකිය ඉගැනුම් ව්‍යවහාර පිළිබඳ පිළිවෙළින් සිතා ඒ අත්දැකීම්වලින් ඉගෙනුම් ඉගැනුවීම් ක්‍රමවේදය සකසා ගන්නා සංගිත ගුරුවරයා මෙවැනි සිසුන් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරීන්වය අනුව වටහා ගති. එසේ ම මෙවැනි සිසුන් සංගිත විෂයේ දී විශිෂ්ට කුසලතා දක්වති. වාදන හාණ්ඩ වැයිමට දස්කම් පාති. මෙවැනි සිසුන් සඳහා වයලිනය, තබාව, පියානෝව, ඕනෑය, බුමිස් ආදි වශයෙන් වන සංගිත හාණ්ඩ සඳහා යොමු කිරීම සංගිත ගුරුවරයා විසින් සිදු කරනු ලබයි. එසේ ම මෙවැනි සිසුන් අත්හදා බැලීමෙන් හා ස්ථරයෙන් ඉගැනීමට වැඩ ලැදියාවක් දැක්වීම හේතුවෙන් ගායනය වැනි විෂයක් සඳහා නැඹුරුතාවක් දැක්වීමට ඇතැම් විට පසුබට වෙති. මත්ද ක්‍රියාකාරී ව කටයුතු කිරීම ඔවුන්ගේ රටාව වන හෙයිනි. දේශනවල දී මෙවැනි සිසුන්ගේ තොසන්සුන් හැසිරීම සඳහා සූක්ෂම ලෙස ගුරුවරයා යෝජනා කරනුයේ සරල ක්‍රියාකාරකම් හා සියල්ල ලියා ගැනීමට යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් ය. විද්‍යාත්මක පරෘයේෂණ මගින් ලබාගන්නා ලද නිරීක්ෂණවලට අනුව ස්ථරයෙන් (Touch) 6% ක් ද, ආස්‍රාණයෙන් (Smell) 3% ක් හා රස විදිමෙන් (Taste) 3% ක් ද වශයෙන් සිසුන් දැනුම් අත්පත් කරගන්නා බව තහවුරු කර ඇත. සංගිත ගුරුවරයාගේ ඉගැනුවීම් ක්‍රියාවලියේ දී හා පාචිම සැලසුම්කරණයේ දී ඉන්දියන් කිපයකට ගෝවර වන අයුරින් පාචිම සැලසුම් කරගැනීම මෙහි දී අතිශය එලදායි වේ.

04. සමස්ත (බහුවිධ) එළඟුම හා පියවරෙන් පියවර ඉගෙනුම න්‍යාය (Holistic Approach & Serialist Approach Theory)

සංගිත විෂය ඉගැනුවීමේ දී ගුරුවරයා මෙම ත්‍යායන් දෙක ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ ඒ ඒ දිෂු කණ්ඩායමේ විෂය අවබෝධ කරගැනීමේ හැකියාව සැලකිල්ලට ගනිමිනි. සමස්ත (බහුවිධ) එළඟුම ක්‍රමය යනු යම් සංකල්පයක් අවබෝධ කරවීමේ දී එම සංකල්පයේ සමස්තය වටහා දෙමින් ක්‍රමයෙන් අනෙකුත් අනු කොටස්වලට ප්‍රවේශ වීම යි. සංගිත විෂයේ දී රාග සංකල්පය ඉතා වැදගත් සංකල්පයකි.

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා ශිෂ්‍ය විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ දි...

මෙම සංකල්පය හින්දුස්තානි රාජධාරි සංගිතයේ හදවත බලු ය. සංගිතය හැඳුරීමට පැමිණෙන ශිෂ්‍යයා මෙම රාග සංකල්පය එකවර අවබෝධ කර නොගනී. එහි දී සංගිත ගුරුවරයා විඩියෝ දැරුණ හෝ ගුව්‍ය උපකරණ භාවිත කරමින් රාග රසක් ක්‍රමයෙන් ගුවණයට සලස්වා ඉත් රාගයක් ගෙන ක්‍රම ක්‍රමයෙන් එහි ආලාප කොටස්, විලුම්හ ලය බඩාල්, මධ්‍ය ලය බඩාල් හා මුතු ලය බඩාල්, ස්ථායි, අන්තරා, තානාලංකාර, කුඩා ආදි කොටස් ක්‍රමානුකූල ව ඉගැන්වීමෙන් ඉහළ සිට පහළට දැනුම උකහා ගැනීමට කටයුතු සලස්ව යි. ඉගෙන්මට දක්ෂ සිසුහු සමස්ත එළඹුම් ක්‍රමයේ දී ආරම්භක අවස්ථාවේදී ම සමස්ත විතුය දැකීම හේතුවෙන් ඒ කරා ලගා වීමට වඩා සත්‍යාචාරය ව ක්‍රියා කරති.

සංගිතය හඳුරන ශිෂ්‍ය පුරාව අතුරින් ඇතැම් පිරිසක් සමස්තය හෙවත් පුරුණ රැජය එකවර දැකීමෙන් ඉගෙන්මට උදාසීනත්වයක් දක්වති. මෙවැනි සිසුන් පාඨම් කෙරෙහි ආකර්ෂණය කරගැනීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන ක්‍රමවේදය වන්නේ පියවරෙන් පියවර ඉගෙන්ම නම් ඩු ඉගැනුම් ත්‍යාය වේ. මෙම ත්‍යායට අනුව ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය තුළ සත්‍යාචාරය ව තබාගනු ලබන්නේ පියවර ක්‍රමයෙන් පහළ සිට ඉහළට ක්‍රමානුකූල ව ගෙන යමින් සමස්තය කරා ලගා කරවීමෙනි. මෙවැනි දරුවන්ට රාග සංකල්පය අවබෝධ කරදීමට ක්‍රම ක්‍රමයෙන් රාගවල අඩංගු අනු කොටස්වල සිට සංකීර්ණ කොටස් දක්වා ඉගැන්වීමට ගුරුවරයා වගබලා ගනී. එබැවින් වයලිනය වැයිමට පිය කරන සිසුවාට වයලිනයේ කොටස් හඳුන්වාදීමෙන් අරඹා ක්‍රමයෙන් වාදන ඉදිරිපත් කිරීමේ තීරමාණයිල ඉගැනුම් අරමුණ දක්වා යොමු කරනුයේ පියවරෙන් පියවර ඉගෙනුම් ත්‍යාය යොදා ගනීමිනි.

05. ප්‍රතිච්චිත සිසුන් හා වහාම තීරණවලට එළඹීන සිසුන් (Reflective Type - Impulsive Type)

නැවත නැවතත් සිතමින් බොහෝ සෙයින් කාලය මිඩිංගු කරමින්, ස්ට්‍රේන් තීරණයක් ගත නොහැකි ව ගැටලු විසඳීමේ දී අවිනිශ්චිත ස්වභාවයක් දරණ සිසුහු ප්‍රතිච්චිත සිසුහු වෙති. මෙවන් සිසුන් පිළිබඳ සංගිත ගුරුවරයා අවබෝධ කරගත් විට ඒ සඳහා තම

ඉගැනුම් ක්‍රමවේදය සකසා ගති. උදාහරණ වශයෙන් ගිටාර් වාදන පාඨමක දී ගිටාරයේ තන් වාදනය කිරීමට තාල රථවක් සිද්ධාන්තමය වශයෙන් උගන්වා pick (Plectrum) (ගිටරයක් හෝ තන් හාන්චයක වයන ජ්ලාස්ටික් හෝ කැස්බෑ ලෙලි පතුරු) හාවිතයෙන් වාදනය සඳහා අභ්‍යාසයක් (Strumming Pattern) දුන් විට මෙවැනි සිසුහු එසේ වාදනය කළහොත් තමාට විය හැකි අපහසුතා හා ඇති විය හැකි අනෙකුත් විකෘති නාද (Distortions) පිළිබඳ සිතම්ත් වාදනය නොකොට කළේ වෙති. එවැනි අවස්ථාවක දී සංගීත ගුරුවරයා සිසුන් හා එක් ව එම කාර්ය ඉටු කිරීමට සහසම්බන්ධ ව ක්‍රියාකර ක්‍රමානුකූල ව ඉන් මිදීමට උපකාරී වේ.

ඇතැම් සිසුහු වහා තීරණවලට එළඹිති. ඔවුන්ට ලබා දෙන මගපෙන්වීම යටතේ ක්ෂේකික තීරණ ගැනීමටත්, ගත් තීරණය ක්ෂේකික ව ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් පෙළුමෙනි. මෙවැනි සිසුහු ඉක්මනින් ගැටුපු නිරාකරණයට ප්‍රවේශ වෙති. එහි දී තම තීරණය අනුව වහාම ක්‍රියාත්මක විමේ දී නිවැරදි මෙන් ම වැරදිමේ සම්භාවතාව ඉහළ අයයක් ගන්නා අතර නිවැරදි වෘත්තීය ගුරු මාර්ගෝපදේශකත්වය මෙහි දී වැදගත් වේ. වරද නිවැරදි කර ගැනීමට ගතවන්නේ ප්‍රතිචර්ච සිසුවාට සාපේක්ෂ ව ඉතා අඩු කාලයකි.

සංගීත ගුරුවරයාට මෙවැනි සිසුන් පහසුවක් සලසනු ලබන අතර ඔවුන්ගේ ස්වභාවය තේරුම්ගෙන ඊට උචිත සහය ලබා දීමෙන් ඉගැනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීමට හේතු වේ.

06. ඉලක්කවාදී සිසුන් හා අධේර්යමන් සිසුන් (Task Oriented - Discouraged Students)

පන්ති කාමරයේ දී සංගීත ගුරුවරයාට මෙවැනි දරුවන් දෙකොට්‍යාසය ම මූණ ගැසේ. ගුරුවරයා විසින් මෙම දෙවර්යය ම එක සමාන තැලයකට ගෙන සමාජයේ වර්යාමය වෙනසක් සහිත ගුණාත්මක පුද්ගලයින් බවට පත් කරනු ලබයි. එම වැයමේ දී ඔහුට හමුවන ඉලක්කවාදී සිසුවා, ඉගෙනීමට උනන්දුවක් දක්වන හා අධේර්ය සම්පන්න ව කැපවීමෙන් යුත්ක්තව අධ්‍යාපන ක්‍රියාදාමයට සත්‍යාචාර දායක වනු දැකිය හැකි ය.

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා සිංහ විවිධත්වය හසුරුවැගැනීමේ දි...

මෙවැනි සිසුහු ස්වදීනව කටයුතු කරන අතර නිවැරදි මෑරගේපදේශන හමුවේ නොනැවති ඉදිරියට ම ගමන් කිරීමට කටයුතු කරති. සංගිත ගුරුවරයාගේ නිබද අවධානය දිනා ගන්නා මෙවැනි සිසුහු ගාස්ත්‍රීය කරුණු ග්‍රහණයට මෙන් ම දක්ෂතා ඉදිරිපත් කරමින් ඉහළ ලකුණු ලබාගැනීමට ක්‍රියා කරති. මෙවැනි දරුවන් සඳහා සංගිත ගුරුවරයා පූසාධ්‍යකරුවාගේ (Facilitator) තුළිකාව නිරුපණය කරයි.

ඇතැම් සිසුහු පැහැදිලි අනාගත දක්මකින් තොර ව, කිසිදු උදෙස්ගයකින් තොර ව අධේරියමත් ව කටයුතු කරති. අඩු ලකුණු ලබා ගනිති. මෙවැනි සිසුන්ගේ නිරන්තර සමාජයේ පෙළමිමත්, හාස්‍යයට හා උපහාසයට නැඹුරු වෙමින් කැපී පෙනෙන්නට දරණ උත්සහයත් කල් ඇති ව හඳුනා ගන්නා සංගිත ගුරුවරයා ප්‍රයෝගික ක්‍රියාකාරකම මගින් ඔවුන්ගේ සංයමයක් ඇති කරවීමට උත්සහ ගනී. එසේ ම දන්නා තැනින් අරඹා නොදන්නා තැනා දක්වා ක්‍රමයෙන් යොමු කරවයි. මෙවැනි සිසුන්ගේ පවතින හින ආත්ම ශක්තිය වර්ධනය වන පරිදි දන උපස්ථිතින සපයමින් අගය කරයි.

විෂය පෙළඳවීම ඇති කරයි. මොවුන්ගේ මත්‍යාලක ක්‍රියාකාරීත්වය උපයෝගී කරගනීම් සංගිත හාස්‍ය වෙත අවධානය යොමු කරවමින් ක්‍රමයෙන් විෂය ග්‍රහණය සඳහා මග පෙන්වා ප්‍රතිපෝෂණ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරයි.

07. සහයෝගී දරුවන් හා තරගකාරීව තනි ව කටයුතු කරන්නන් (Collaborative and Competitive Students)

ගාර්ඩිනර්ගේ දක්මට අනුව අන්තර් පුද්ගල සඛැදතා මනාව පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව සහිත දරුවන් සමාජ බුද්ධිය සහිත දරුවන් වේ. ඔවුහු අනු සිසුන් සමග ඉතා සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි. සංගිත ගුරුවරයා මෙවැනි දරුවන් උපයෝගී කොටගෙන තනි ව ප්‍රූදෙකකා ව සිටිමින් මිතුරන් අතරින් කොන්වන සිසුන් සමග දැනුම බෙදා හදා ගැනීමටත්, දන්නා කරුණු කියා දෙමින් අන්තර් පුද්ගල සඛැදතා තර කර ගැනීමටත් අවස්ථා සලසා දේ. එහි දී ඉගෙනීමේ දී සිසුන් මුහුණ දෙන ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීමටත් ගුරුවරයා සමග සහ සම්බන්ධයෙන් අදහස් ප්‍රවමාරු

නොකර ගන්නා පුදෙකලා සිසුන්ගේ ගැටලු වතුකාරයෙන් ලබාගෙන ජ්‍රීට අනුරුද් විකල්ප කුම්මෙවිද ඔස්සේ සමාජයේ ලීඛාවය ගොඩැඟීමටත් උපකාර කරයි.

මිට අමතර ව තරගකාරී ක්‍රියාකලාපයක් සහිත සවියානක ඩිජ්‍යු ප්‍රජාවක් ද සංගීත ගුරුවරයාට නමු වේ. මෙවැනි සිසුනු අන් සියල්ලන් අහිභවා යම්න් තමන් වැඩි ම ලකුණු අත්පත් කර ගත යුතු යැයි සිතා තනි ව ම කටයුතු කරති. මෙවැනි සිසුනු කොතොකත් දස්කම් පැවත ද ආවේදන අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ දී ඉන් බැහැර ව ක්‍රියා කරති. එවැනි සිසුන් සඳහා සංගීත ගුරුවරයා විසින් වෘත්තියට අයත් දැනුම්, කුසලතා සහ ශිල්පීය ක්‍රම යාවත්ව වශයෙන් භාවිතයට ගනු ලැබේ. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් පැවරීමේ දී කණ්ඩායමේ සියලු සාමාජිකයින්ගේ අදහස් නියෝජනය වන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා යොමු කිරීම ඉන් ප්‍රධාන වේ. මිට අමතර ව සංගීත විෂය නායකයා වැනි නායකත්ව තනතුරු ලබා දෙමින් අනෙකුත් සිසුන් අතර සඳහා පවත්වා ගැනීමට යොමු කරයි. එවැනි සිසුන්ගේ සාර්ථක උත්සහායන් සඳහා අර්ථවත් උපස්ථිතින සැපයීම සිදු කරයි. ආරම්භයේ දී වන වැරදි නොසලකා හරිමින් ඒවා උපභාසයට ලක් නොකොට කණ්ඩායම් හැඟීම සංවර්ධනය වන පරිදි ප්‍රශ්නසාත්මක උපස්ථිතින සපයනු දැකිය හැකි ය. එවිට එවැනි සිසුන් සම්පදස්ථ (Peers) මිතුරන් අතර අගය කිරීම්වලට හා ගොරවාදරයට පාතු වේ.

සමාලෝචනය

අරථාන්වීත අධ්‍යාපනයක් සැපයීමට සංගීත ගුරුවරයාගෙන් ලැබෙන දායකත්වය අපමණ ය. එහි දී සිසුන්ගේ ඉගැනුම් ගෙලිය හා සිසු පෙළුරුයන් පිළිබඳ ලබා ගන්නා නිවැරදි වැටහීම අනුව ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් ගෙලිය නිර්මාණය කර ගැනීමට ගුරුවරයා නිබඳ ව කැප වේ. සැම්ව සම්බර අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමට වෙනෙස ව ක්‍රියා කරයි. ජේ. පී. ගිල්පර්සි ඉදිරිපත් කළ අපසරණ වින්තනය (Divergent Thinking) සංගීත ගුරුවරයා සතු ව ඇති හැකියාවකි. අපසරණ වින්තනය යනු යමක් ගැන විවිධ පැති දිගාවන් අනුව විවිධාකාරයෙන් සිතීම ය. මෙය නිර්මාණාත්මක වින්තනය වශයෙන් සැලකිය හැකි ය.⁹

එලදායි අධ්‍යාපනයක් උදෙසා සිංහ විවිධත්වය හසුරුවාගැනීමේ දි...

සංගිත ගුරුවරයා පාඩම් සැලසුම් කිරීමේ දී මෙම අපසරණ වින්තනය උපයෝගී කොට ගනිමින් සිංහන්ගේ ආකර්ෂණය හා අවධානය දිනා ගත හැකි වන පරිදි පාඩම් සැලසුම් කරනු ලබයි. දරුවා ආරයෙන් රැගෙන එන ගක්ති සම්භාරය මතු කොට විකසිත කරලීමට කටයුතු කරනු ලබයි. එහි දී අදර්ශන හා පරික්ෂණ, ප්‍රශ්න හා සාකච්ඡා, කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්, බුද්ධි කළම්හන ක්‍රියා හා දාෂ්‍ය ආධාරක හාවිත කරමින් වෘත්තීය දැනුම හා විෂය දැනුම මතා ව කළම්ණාකරණය කොට ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීමට කටයුතු කර යි. සංගිත විෂය ඉගැන්වීමේ අරමුණු සාධනය කරමින් සමාජ විරෝධාකල්ප හමුවේ ඉවසීමෙන් හා බුද්ධියෙන් ක්‍රියා කරන්නා වූ යහපත් සිංහ සමාජයක් බිඟි කිරීමේ පෙර ගමන්කරු වශයෙන් ක්‍රියා කරන්නා වූ සංගිත ගුරුවරයා සකල ජන ගොරවාදරයට පාතු විය යුතු ය.

ආන්තික සටහන්

1. අබේපාල, රෝලන්ඩ්, (2010), සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන විවරණ, කොට්ඨාව, සාර ප්‍රකාශන, 180-181 පිටු.
2. එම, 183 පිටුව.
3. අනුකෝරාල, දයා රෝහණ, අනුකෝරාල, හේලි තිමලා, (2015), අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යාව හා ගුරුවරයා, කොළඹ, ශික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන, 254 පිටුව.
4. අබේපාල, රෝලන්ඩ්, (2013), බුද්ධිය බහුවිධ හා සාම්ප්‍රදාය බුද්ධිය, කොට්ඨාව, සාර ප්‍රකාශන, 84 පිටු.
5. එම, 115 පිටුව.
6. අනුකෝරාල, දයා රෝහණ, (2013), සංශ්ලේෂණ ගුරුවරයෙකු විය හැකි මග ධෙනාත්මක මනෝවිද්‍යා මග පෙන්වීමක්, කොළඹ, ශික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන, 53 පිටුව.
7. අබේපාල, රෝලන්ඩ්, (2013), අධ්‍යාපනයේ මනෝවිද්‍යාත්මක පදනම, කොට්ඨාව, සාර ප්‍රකාශන, 186 පිටුව.
8. මලලසේකර, ජ්. පී, (2008), මලලසේකර ඉංග්‍රීසි - සිංහල ගබඳ කෝෂය, කොළඹ, සිමා සහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1091 පිටුව.
9. අබේපාල, රෝලන්ඩ්, (2010), සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන විවරණ, කොට්ඨාව, සාර ප්‍රකාශන, 245 පිටුව.

මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

- අධ්‍යීපාල, රෝලන්ඩ්, (2010), සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන විවරණ, කොට්ටාව,
සාර ප්‍රකාශන.
- අත්‍යක්ෂරාල, දායා රෝහණ, අත්‍යක්ෂරාල, හේලි තිමලා, (2015), අධ්‍යාපන
මණ්‍යවිද්‍යාව හා ගුරුවරයා, කොළඹ, ඩික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන.
- අධ්‍යීපාල, රෝලන්ඩ්, (2013), බුද්ධිය; බහුවිධ හා හාචමය බුද්ධිය,
කොට්ටාව, සාර ප්‍රකාශන.
- අත්‍යක්ෂරාල, දායා රෝහණ, (2013), සඡලවත් ගුරුවරයෙකු විය හැකි
මග ධනාත්මක මණ්‍යවිද්‍යා මග පෙන්වීමක්, කොළඹ, ඩික්ෂා
මන්දිර ප්‍රකාශන.
- අධ්‍යීපාල, රෝලන්ඩ්, (2013), අධ්‍යාපනයේ මණ්‍යවිද්‍යාත්මක පදනම,
කොට්ටාව, සාර ප්‍රකාශන.
- මලලසේකර, ජී. පී, (2008), මලලසේකර ඉංග්‍රීසි - සිංහල ගබඳ කෝෂය,
කොළඹ, සීමා සහිත ඇම්. ඩී. ගණසේන සහ සමාගම.
- ඡයවර්ධන, ආනන්ද, ඡයවර්ධන, සිතා, (2013), ඉගැන්වීම් පුහුණුව හා
අධික්ෂණය, වරකපොල, ආරිය ප්‍රකාශන.
- කාරියවසම්, සී, ගුරුවරයා වෘත්තීය තක්වයට එත් කිරීම, (2007),
කොට්ටාව, සාර ප්‍රකාශන.
- ගණසේකර, පී. විජේසිරි, සාරලක ගුරුවරයෙකු හා එලදායි විද්‍යාල්පතිවරයෙකු
විමට, (1996), නුගේගොඩ, සීමාසහිත දිපානි මුද්‍රණ/ප්‍රකාශන.
- Minton, David, **Teaching skills in Further & Adult Education**, (1997),
Basingstoke, Macmillan Press.